

AF-101

April-2015

T.Y.B.A., Sem.-VI

CC-314 : Sanskrit (EA)

स्वप्नवासवदत्तम् नाटकम्

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

सूचना : प्रश्नपत्रमां छपायेदो प्रश्नक्रमांक ज उत्तरवहीमां लखवो.

Instructions : Write the question number in answer book as printed in the question paper.

1. (a) भ्रमचारी संवादनुं समीक्षात्मक मूल्यांकन करो. 7
Critically evaluate the dialogue of Bhramchari.

अथवा/OR

वासवदत्ता थापण (न्यास) प्रसंगनुं विश्लेषण करो.

Analys the episode of वासवदत्ता न्यास.

- (b) स्वप्नवासवदत्तमना प्रेमदवन-प्रसंगनुं समीक्षात्मक मूल्यांकन करो. 7
Critically evaluate the episode of प्रेमदवन-प्रसंग of Swapanavasavdattam.

अथवा/OR

नीचेनामांथी कोईपण भे उपर टूंकनोंध लखो :

Write short note on any **two** of the following :

- (1) स्वप्नवासवदत्तम, अंक-2नुं रसदर्शन.
Critically appreciate act-2 of Swapanavasavdattam.
(2) कौतुकमाला गुंफन प्रसंगनुं नाट्यात्मक महत्त्व.
Dramatic Importance of कौतुकमालागुंफन प्रसंग.
(3) पद्मावतीनी विशेषताओ जणवो.
Explain characteristics of Padmavati.

2. (a) स्वप्नदृश्य प्रसंगना नाटकीय महत्त्वनी चर्चा करो. 7
Discuss dramatic importance of the episode of स्वप्नदृश्य.

अथवा/OR

नीचेनामांथी कोईपण भे उपर टूंकनोंध लखो :

Write short note on any **two** of the following :

- (1) स्वप्नदृश्य-भूमिका
(2) उदयननुं पात्र
Character of Udayana.
(3) अंक-5 प्रवेशक

(b) ભાસનું નાટ્યકાર તરીકે મૂલ્યાંકન કરો.

7

Evaluate Bhas as a dramatist.

અથવા/OR

નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો :

Write short note on any **two** of the following :

(1) ભાસની શૈલી.

The style of Bhas.

(2) ભાસકાલીન સમાજજીવન.

The social-life in Bhas's time.

(3) વાસવદત્તાનું પાત્ર.

Character of Vasavdatta.

3. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણનો અનુવાદ કરો :

10

Translate any **three** of the following :

- (૧) ધીરસ્યાશ્રમસંશ્રિતસ્ય વસતસ્તુષ્ટસ્ય વન્યૈઃ ફલૈ-
માનાર્હસ્ય જનસ્ય વલ્કલવતસ્ત્રાસઃ સમુત્પાદ્યતે ।
ઉત્સિકો વિનયાદપેતપુરુષો ભાગ્યૈશ્ચલૈર્વિસ્મિતઃ
કોઽયં ભો નિભૃતં તપોવનમિદં ગ્રામીકરોત્યાજ્ઞયા ॥
- (૨) વિસ્રબ્ધં હરિણાશ્ચરન્ત્યચકિતા દેશાગતપ્રત્યયા
વૃક્ષાઃ પુષ્પફલૈઃ સમૃદ્ધાવિટપાઃ સર્વે દયારક્ષિતાઃ ।
ભૂયિષ્ટં કપિલાનિ ગોકુલધનાન્યક્ષેત્રવત્યો દિશો
નિઃસંદિગ્ધમિદં તપોવનમયં ધૂમો હિ બ્રહ્માશ્રયઃ ॥
- (૩) યગા વાસોપેતાઃ સલિલમવગાઢો મુનિજનઃ
પ્રદીપ્તોઽગ્નિર્ભાતિ પ્રવિચરતિ ધૂમો મુનિવનમ્ ।
પરિભ્રષ્ટો દૂરાદ્ રવિરપિ ચ સંક્ષિપ્તકિરણો
રથં વ્યાવર્ત્યાસૌ પ્રવિશતિ શનૈરસ્તશિખરમ્ ॥
- (૪) કામેનોજ્જયિનીં ગતે મયિ તદા કામપ્યવસ્થાં ગતે
દૃષ્ટ્વા સ્વૈરમવન્તિરાજતનયાં પઞ્ચેષવઃ પાતિતાઃ ।
તૈરદ્યાપિ સશલ્યમેવં હૃદયં ભૂયશ્ચ વિદ્ધા વયં
પઞ્ચેષુર્મદનો યદા કથમયં ષષ્ટઃ શરઃ પાતિતઃ ॥
- (૫) સ્મરામ્યવન્ત્યાધિપતેઃ સુતાયાઃ
પ્રસ્થાનકાલે સ્વજન સ્મરન્ત્યાઃ ।
બાષ્પં પ્રવૃત્તં નયનાન્તલગ્નં
સ્નેહાન્મમૈવોરસિ પાતયન્ત્યાઃ ॥

(b) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સસંદર્ભ સમજાવો :

6

Explain with reference to context any **two** of the following :

- (1) दुःखं न्यासस्य रक्षणम् ।
- (2) सर्वजनमनोभिरामं खलु सौभाग्यं नाम ।
- (3) एतदपि मया कर्तव्यमासीत् ।
- (4) दत्त वेतनमस्य परिखेदस्य ।
- (5) ततो व्यक्तं न जानामि भूताथोऽयं मनोरथः ।

4. નીચેનામાંથી કોઈપણ છના ટૂંકમાં જવાબ આપો :

12

Answer in brief any **six** of the following :

(1) ભાસની રામાયણ, મહાભારત આધારિત કૃતિઓના નામ આપો.

Give the name of Bhas's works based on Ramayan and Mahabharat.

(2) સ્વપ્નવાસવદત્તમ્ની સ્થાપના વર્ણવો.

Explain the સ્થાપના of Swapanavasavdattam.

(3) અંક-2નો પ્રવેશક વર્ણવો.

Explain the પ્રવેશક of act-2

(4) વિદૂષકને વાસવદત્તા અને પદ્માવતી માટે કેવી લાગણી છે ?

How does Vidushak feel for Vasavdatta and Padmavati ?

(5) સ્વપ્નદૃશ્યમાં ઉદયનનો સંવાદ જણાવો.

Explain the dialogue of Udayan in સ્વપ્નદૃશ્ય.

(6) “સ્વપ્નવાસવદત્તમ્” શીર્ષક સમજાવો.

Explain the title of “સ્વપ્નવાસવદત્તમ્”

(7) ભાસની કૃતિઓમાં પાત્ર વૈવિધ્યતા જણાવો.

Describe the variety of characters in Bhas's works.

(8) ભાસની મુખ્ય વિશેષતાઓ જણાવો.

Explain Bhas's main peculiarities.

5. (a) નીચેની ખાલી જગ્યા યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરીને પૂરો :

7

Fill in the blanks with appropriate option.

(1) ____ નાટક ભાસ રચિત છે.

Bhas wrote ____ drama.

(a) મૃચ્છકટિકમ્ (b) ઝરુભઙ્ગમ્ (c) ઉત્તરરામચરિતમ્

(2) પદ્માવતી ____ રાજાની બહેન છે.

Padmavati is King ____'s sister.

(a) પુરુરવા (b) રામ (c) દર્શક

- (3) ઉદયનનો મંત્રી ____ છે.
____ is Udayan's minister.
(a) રુમ્પવાન (b) ચાણક્ય (c) મહાસેન
- (4) વાસવદત્તાનો ____ વેશ છે.
The dress of Vasavdatta is _____.
(a) આવન્તિકા (b) વનવાસી (c) દાસી
- (5) ભાસની ____ મૌલિક કૃતિઓ છે.
There are ____ original works of Bhas.
(a) 4 (b) 8 (c) 2
- (6) ઉદયન ____ રાજા સાથે યુદ્ધ કરવા જાય છે.
Udayan is going to fight with king _____.
(a) વિક્રમાદિત્ય (b) આરુણિ (c) મોજ
- (7) કન્દુકક્રીડા પ્રસંગ ____ અંકમાં છે.
The episode of કન્દુકક્રીડા is in ____ act.
(a) 2 (b) 3 (c) 5

(b) નીચેના શબ્દોનાં જોડકાં જોડો :

Match the following columns :

(1) ભાસ	(a) યૌગન્ધરાયણ
(2) વાસવદત્તા	(b) વેદાધ્યયન
(3) કૌતુકમાલા ગુંફન	(c) દૂતવાક્ય
(4) બ્રહ્મચારી	(d) ધર્મપ્રિયા
(5) ઉદયનમંત્રી	(e) ઉજ્જયિની
(6) પદ્માવતી	(f) માધવીલતામંડપ
(7) પ્રમદવન	(g) અવિધવાંકરણ

7